

Informatīvs ziņojums par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.-2027. gadam Vides pārskata projektu

Informatīvais ziņojums sagatavots, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2021. gada 13. decembra atzinumā Nr. 4-03/11 „Par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.–2027. gadam Vides pārskatu” iekļautajām rekomendācijām un atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27.punktam.

Vides apsvērumu integrēšana plānošanas dokumentā

Vienlaicīgi ar plānošanas dokumenta izstrādi tika veikts tā stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, lai savlaicīgi identificētu iespējamās vides problēmas, kas saistītas ar plānošanas dokumenta un tajā iekļauto risinājumu īstenošanu, un veiktu labojumus plānošanas dokumentā, kā arī paredzētu pasākumus iespējamās ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika izstrādāts Vides pārskats, kurā atspoguļots esošais vides stāvoklis, ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītās vides problēmas un plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi novērtējums, piedāvāti risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un samazināšanai, alternatīvu izvēles pamatojums un izvērtējums.

Vides pārskatā iekļautie risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un samazināšanai izvērtēti plānošanas dokumenta izstrādes laikā un pamatā tie tiks ņemti vērā plānošanas dokumentā paredzēto projektu īstenošanas laikā.

Izteiktie atzinumi un sabiedriskās apspriešanas rezultāti

Vides pārskata projekts no 2021. gada 1. oktobra līdz 1. novembrim tika nodots sabiedriskajai apspriešanai.

Atbilstoši konsultācijām ar Vides pārraudzības valsts biroju, Vides pārskata projekts komentāru un priekšlikumu saņemšanai tika nosūtīts šādām nevalstiskajām organizācijām un institūcijām:

- Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai;
- Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijai EM;
- Latvijas Republikas Veselības ministrijai;
- Latvijas Republikas Satiksmes ministrijai
- Vides konsultatīvajai padomei;
- Dabas aizsardzības pārvaldei;
- Valsts vides dienestam.

Komentāri tika saņemti no Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas, Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas, Dabas aizsardzības pārvaldes. Atzinumos sniegti divu veidu komentāri – identificēta nepieciešamība veikt redakcionālus labojumus un precizējumus, kā arī komentāri veikt labojumus pēc būtības.

Vides pārskata pielikumā tika pievienots saņemto komentāru un priekšlikumu apkopojums un izvērtējums norādot kā komentāri ir ņemti vērā, sniegtas argumentētas atbildes gadījumos, ja komentāri netiek iestrādāti Vides pārskatā.

Pamatojums, kāpēc no visiem iespējamajiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants

Tā kā normatīvie akti neparedz izstrādāt alternatīvas attīstības programmai, veicot Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, ir izvēlēta un novērtēta arī tā saucamā nulles alternatīva, respektīvi – Zemgales plānošanas reģionā saglabājas esošais stāvoklis jeb līdzšinējie reģiona politikas virzieni.

Nulles alternatīva tiek vērtēta atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, kas paredz, ka stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā nav jāidentificē jaunas plānošanas ietvaros neizskatītas stratēģiskās alternatīvas, bet gan jānodrošina iespējamo alternatīvu izvērtējums.

Pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 2021. gada 13. decembra atzinumu Nr. 4-03/11 „Par Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.–2027. gadam Vides pārskatu“, programmā paredzētie pasākumi būs reģionāla mēroga un ar ietekmi ilgstošā laika periodā, tādējādi monitoringa nodrošināšanai jāizmanto dati, kas norāda uz vides stāvokļa izmaiņu tendencēm, orientējoties uz starpposmu notikumiem, kā arī fokusējoties uz rezultātiem. Tiek rekomendēts monitoringam izmantot indikatorus (kritērijus), kas sniegti Vides pārskata 2.1. nodaļā, piemēram, CO₂ emisijas (t), atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas patēriņa (%), sadzīvē radītais atkritumu daudzums (t), kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums (t), kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms (t), trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits), īstenotie pasākumi trokšņa ietekmes samazināšanai, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platība (ha), dabas pieminekļus skaits (%) un mikroliegumu kopskaits ar definētiem aizsardzības mērķiem un apsaimniekošanas plāniem, invazīvo sugu ietekmētās dabisko vai daļēji dabisko ekosistēmu platības (ha), pārveidotu ūdensteču kopgarums (km), augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars (%), kanalizācijas sistēmas pieejamība (%), ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība (%), attīrīto notekūdeņu īpatsvars (%), attīrīto piesārņoto vietu platība (ha). Ieteikts Programmas vides novērtējumā izmantotos indikatorus integrēt arī potenciāli atbalstāmo investīciju projektu līmenī.

Lai konstatētu Programmas īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Zemgales plānošanas reģionam vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2027. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.